

Schmarotzer verschiedener Insekten.

Von Professor Dr. Rudow, Naumburg a. S.

A. Schmarotzer von Tagfaltern.

- Papilio Machaon:** Trogus lapidator Gr. in mehreren Abänderungen. Pelecystoma luteum Ns.
- Papilio hospiton:** Trogus violaceus Rd.
- Parnassius Apollo:** Pimpla instigator Gr.
- Pieris brassicae:** Cryptus aereus Br. Hemiteles fulvipes Gr.; socialis Rbg.; tristator Gr. Pezomachus agilis Fst. Pimpla examiner Gr. Apanteles fulvipes Wsm.; glomeratus Ns.; jucundus Mrsh.; rubripes Hal. Pteromalus puparum Ns. Boucheanus Rbg. Tetrastichus vinulae Ns.
- Pieris napi:** Hemiteles fulvipes Gr. Pimpla flavonotata Br. Apanteles glomeratus Ns.
- Pieris rapae:** Apanteles glomeratus Ns.; rubecula Mrsh. Pteromalus puparum Ns.
- Aporia crataegi:** Cryptus aereus Br. Pezomachus fasciatus Gr.; agilis Fst. Hemiteles socialis Gr. Campoplex pugillator Gr. Theronia flavicans Gr. Pimpla rufata Gr.; varicornis Gr.; instigator Gr.; examiner Gr. Apanteles glomeratus Ns.; crataegi Rbg. Tetrastichus vinulae Ns. Eurytoma costata Rbg. Polynema crataegi Rbg. Pteromalus Boucheanus Rbg.; puparum Ns.
- Parnassius Mnemosyne:** Mesochorus fulgurans Curt.
- Rhodocera rhamni:** Pimpla rufata Gr.; examiner Gr. Apanteles gonopterygis Mrsh. Microdus rufipes Ns.
- Vanessa antiopa:** Ichneumon fusorius Gr.; pisorius Gr. Pteromalus puparum Ns.
- Vanessa Atalanta:** Amblyteles castigator Wsm. Apanteles formosus Wsm.; fulvipes Wsm.; vanessae Mrsh. Macrocentrus abdominalis Ns. Microgaster subcompletus Ns.
- Vanessa cardui:** Amblyteles palliatorius Wsm. Apanteles emarginatus Ns.; vanessae Mrsh. Bracon variator. Microgaster subcompletus Ns. Eurytoma atratum Ns.
- Vanessa C-album:** Ichneumon culpator Gr. Pteromalus puparum Ns. Apanteles glomeratus Ns.

- Vanessa Jo:** Amblyteles haereticus Wsm. Pteromalus puparum Ns.
- Vanessa polychloros:** Ichneumon cessator Gr. Limneria uncinata Hgr. Ichneumon luctatorius Gr. Pteromalus puparum Ns.; polychlori Rbg.
- Vanessa urticae:** Amblyteles litigiosus Wsm.; palliatorius Wsm. Hemiteles fulvipes Br. Mesochorus dorsalis Hgr. Limneria uncinata Hgr. Microgaster congestus Mrsh.; rubripes Hal.; spurius Wsm.; vanessae Mrsh.; impurus Wsm. Microplitis tristis Ns. Rogas bicolor Spin.
- Melitaea Aurinia:** Microgaster Bignellii Mrsh.; spurius Wsm.; zygaenarum Mrsh. Pteromalus puparum Ns.
- Melitaea cinxia:** Meteorus caligatus. Microgaster ruficrus Hal.
- Melitaea Matura:** Microgaster analis Ns.; spurius Wsm.
- Melitaea Phoebe:** Microgaster spurius Wsm. Pteromalus puparum.
- Argynnis Latonia:** Mesochorus anomalus Hgr. Microgaster spurius Wsm.
- Argynnis Aglaja:** Microgaster vanessae Mrsh.
- Limenitis Sibylla:** Microgaster vanessae Mrsh.
- Epinephele Janira:** Ichneumon raptorius Gr. Mesochorus brevipetiolatus Br. Microgaster nothus Mrsh.; tetricus Mrsh.
- Thecla quercus:** Pimpla mixta Rbg.
- Thecla W-album:** Microgaster triangulator Wsm.
- Lycaena Astrarche:** Pimpla flavipes Rbg. Mesochorus gemellus Hgr. Microgaster Astrarches Mrsh.
- Lycaena Corydon:** Microgaster impurus Wsm.
- Lycaena Icarus:** Microgaster zygaenarum Mrsh.
- Hesperia malvarum:** Pimpla flavonotata Br. Microgaster spurius Wsm.

B. Schmarotzer der Zweiflügler
(Diptera).

- Acidia heraclei:** Adelura apii Mrsh.
- Agromyza:** Meteorus formosus Mrsh. Opius clarus Br.; aethiops Hal.; carbonarius Wsm. Dacnusa flavipes Fst.; incerta Fst.; tristis Mrsh. Alysia rufipes Ns.; manducator Ns. Colastes braconius Hal. Pteromalus semiclavatus Rbg. Pachylarthrus flavicornis Wlk. Entedon xanthops Rbg.
- Anthomyia platyura:** Alysia truncator Ns. Figites scutellaris Rsi.; striolatus Hrt.; politus Gir.
- Anthomyia radicum:** Eucoila coronata Hrt. Figites scu-

- tellaris Rsi. *Stilpnus gagathes* Gr. *Phaenocarpa ruficeps* Rbg.
- Anthomyia albimana:** *Pristomerus vulnerator* Gr. *Ascogaster quadridentatus* Wsm. *Bracon variator* Ns.
- Anthomyia ceparum:** *Eucoila coronata* Hrt.
- Anthomyia conformis:** *Opius ruficeps* Wsm.
- Anthomyia nigratarsis:** *Opius fulgidus* Mrsh.; *carbonarius* Wsm.
- Cecidomyia fagi:** *Elachestus leucobates* Br. *Entedon coactus* Rbg.; *collega* Rbg.; *leptoneurus* Rbg.; *luteus* Rbg.; *macroneurus* Br. *Eupelmus azureus* Thoms. *Goniocerus fagi* Rbg. *Oxymorpha elongata* Fst. *Torymus difficilis* Ns.; *bedeguaris* Mr.; *crinicaudis* Br.; *cultriventris* Rbg.; *Noerdlingerii* Rbg. *Pteromalus fagi* Rbg.; *suspensus* Rbg.
- Cecidomyia artemisiae:** *Goniocerus cecidomyiarum* Rbg.
- Cecidomyia foliorum:** *Entedon leptoneurus* Rbg.
- Cecidomyia galii:** *Allotria minuta* Htg.
- Cecidomyia heterobia:** *Torymus difficilis* Ns. *Goniocerus cecidomyiarum* Rbg. *Entedon flavovarius*. *Platygaster niger* Wlk.
- Cecidomyia loti:** *Torymus parellinus* Br.
- Cecidomyia populnea:** *Pleurotropis cyniphidum* Br. *Pteromalus semiclavatus* Rbg. *Torymus cyltriventris* Rbg.
- Cecidomyia potentillae:** *Eupelmus Geeri* Dlm.
- Cecidomyia pini:** *Pteromalus cecidomyiae* Rbg. *Torymus difficilis* Ns.
- Cecidomyia pyri:** *Entedon oleinus* Rbg.
- Cecidomyia rosaria:** *Synergus xanthocerus* Hrt. *Allotria obscurata* Hrt.; *circumscripta* Htg. *Hemiteles areator* Gr. *Pezomachus agilis* Gr. *Bracon vitripennis* Rbg. *Acoelius subfasciatus* Hal.; *clandestinus* Fst. *Elaspis clavicornis* Mrsh. *Aphidius obsoletus* Wsm.; *Protæus* Wsm. *Pteromalus excrescentium* Ns.; *azureus* Rbg.; *clavatus* Rbg.; *fagi* Rbg. *Goniocerus cecidomyiarum* Br. *Entedon arcuatus* Wlk. *Platygaster cecidomyiarum* Bé.; *contorticornis* Rbg.; *niger* Wlk.; *rectus* Rbg. *Prosacantha filicornis* Rbg.; *dubia* Ns. *Torymus propinquus* Br.; *gallarum* Br.; *Isocratus vulgaris* Rbg. *Eurytoma aciculata* Rbg.; *salicis* Lap.; *microneura* Rbg. *Gastrancistrus torymiformis* Br. *Elachestus Heyeri* Rbg. *Pleurotropis epigonus* Gir. *Eulophus cecidomyiarum* Rbg. *Encyrtus eupelmoides* Rbg. *Tridymus rosularum* Rbg. *Ceraphron rosularum* Rbg. *Hadroceras clavatus* Rbg.; *nuberculatus* Rbg.
- Cecidomyia rubi:** *Pimpla vesicator* Htg. *Platygaster niger* Wlk. *Diapria rubi* Br.

Cecidomyia salicis: Pleurotropis politus Br. Encyrtus strobili L.; tennes Wlk. Torymus chalybaeus Rbg.; propinquus Br. Pteromalus salicis Br. Platygaster niger Wlk. Tridymus salicis Ns.

Cecidomyia saliciperda: Achoristus aphidiiformis Mrsh. Eurytoma aciculata Rbg., Pteromalus excrescentium Ns. Platygaster cecidomyiae Dé.; contorticornis Rbg. Eupelmus Geeri Hm. Eurytoma dentatum Thms. Entedon flavomaculatum Rbg.; seminarium Rbg., Pteromalus puparum Ns.; meconotus Rbg.

Cecidomyia salicina: Aphidius duodecimarticulatus Rbg.; obsoletus Wsm. Bracon aphidiiformis Rbg.; vitripennis Rbg. Microgaster falcator Ns. Orthostigma brunnipes Mrsh. Glyphiomerus subfasciatus Hal. Ceraphron laevis Rbg.; rosularum Rbg. Elachestus Heyeri Rbg. Encyrtus eupelmoides Br. Entedon arcuatus Rbg.; flavovarius Rbg. Eupelmus Geeri Dlm. Eurytoma aciculata Rbg.; micro-neura Rbg. Geniocerus capitatus Rbg.; cecidomyiarum Rbg.; minimus Rbg. Hadrocera clavatus Rbg.; nubeculatus Rbg. Platygaster cecidomyiae Bé.; contorticornis Rbg.; niger Wlk.; nodicornis Ns.; rectus Rbg. Prosa-cantha dubia Ns.; filicornis Rbg. Pteromalus excrescentium Rbg.; fagi Rbg. Torymus appropinquans Rbg.; difficilis Ns.; nigricornis Ns.; capreae Rbg.; propinquus Fst. Tridymus rosularum Rbg.; salicis Ns.; torymiformis Rbg. Hemiteles areator Gr.; socialis Gr. Pezomachus agilis Gr.

Cecidomyia sarothamni: Eurytoma dentatum Thms. Entedon flavomaculatum Rbg.; seminarium Rbg. Pteromalus puparum Ns.; meconotus Rbg.

Cecidomyia sysimbrii: Platygaster niger Wlk.

Cecidomyia tanacetii: Torymus difficilis Ns.

Cecidomyia urticae: Torymus appropinquans Br.; difficilis Ns.

Chlorops herpini u. a.: Coelinius niger Ns.

Cyrtoneura stabulans: Alysia manducator Ns.; tipulae Hal.

Ensina sonchi: Alysia rufidens Ns.

Eristalis tenax: Proctotrypes niger Pz.; pallipes Jur. Pteromalus puparum Ns.

Gonyglossum Wiedemanni: Opus testaceus Mrsh.

Heteroneura albimana: Chelonus quadridentatus Thms.

Homalomyia canicularis: Aspilota nervosa Fst.

Hormomyia capreae: Bracon epitriptus Mrsh. Torymus capreae Rbg.

Hydrellia griseola: Coelinius hydrelliae Mrsh.

Hydrotea dentipes: Alysia manducator Ns.; rufipes Ns.

- Lipara lucens** u. a.: *Hemiteles decipiens* Gr.; *socialis* Gr. *Pimpla detrita* Rbg.; *examinator* Gr. *Bracon Ostmaeli* Wsm. *Polemon liparae* Gir.; *melas* Gir.; *Pteromalus liparae* Gir.
- Lonchaea vaginalis**: *Phaenocarpa ruficeps* Mrsh.
- Lucilia caesar**: *Alysia manducator* Ns.
- Musca domestica** u. a.: *Phygadeuon campoplegoides* Rbg. *Pimpla examinanda* Rbg.; *examinator* Gr. *Aphidius flavidens* Rbg. *Microgaster lineola* Hal. *Orthostigma flavipes* Rbg. *Bothriothorax Altensteini* Rbg. *Chrysolampus aeneus* Thms. *Entedon evanescens* Rbg. *Pteromalus Boucheanus* Rbg.; *muscarum* Wlk.
- Ortalis fulminans**: *Colastes decorator* Hal.
- Oscinis vastator**: *Sigalphus caudatus* Ns.
- Pegomyia bicolor** u. a.: *Eyrystenes abnormis* Wsm. *Opius ruficeps* Wsm. *Phaenocarpa pegomyiae* Mrsh. *Biosteres carbonarius* Ns. *Diachasma fulgida* Hal.
- Phora rufipes**: *Orthostigma pumila* Mrsh. *Opius longistigmus* Mrsh.
- Phorbia seneciella**: *Bracon variator* Ns.
- Phytomyza albiceps**: *Dacnusa senilis* Hal. *Coelinius festus* Fst. *Colastes braconius* Hal.
- Phytomyza xylostei** u. a.: *Dacnusa Lysias* Fst.; *flavipes* Fst. *Opius xylostei* Mrh. *Chalcis minuta* Ns.
- Piophila casei**: *Phaenocarpa ruficeps* Mrsh.
- Syrphus pyrastris** u. a.: *Microgaster lineola* Curt. *Bassus albosignatus* Gr.; *exsultans* Gr.; *fissorius* Gr.; *insignis* Gr.; *laetatorius* Fbr.; *pectoratorius* Gr.; *festivus* Fbr.; *signatus* Gr. *Phygadeuon sodalis* Tsch. *Limneria clypearis* Hgr.; *sordida* Gr. *Encyrtus aeruginosus* Dlm.; *duplicatus* Ns.; *parasema* Rbg. *Bothriothorax Altensteini* Rbg. *Chrysolampus syrphi* Rbg. *Eupelmus syrphi* Rbg. *Ceraphron ancyloneurus* Rbg.; *syrphi* Br. *Trichosteris signatus* Rbg.; *clandestinus* Ns. *Platygaster niger* Wlk.
- Tachina nustica**: *Roptrocerus polychramus* Fst.
- Tephritis marginata**: *Bracon variator* Ns. *Alysia rufipes* Mrsh. *Opius pallidipes* Mrsh.
- Tephritis Meigeni**: *Bracon urinator* Ns. *Alysia ferrugator* Mrsh. *Opius ruficeps* Mrsh.
- Tipula oleracea** u. a.: *Chrysolampus aeneicornis* Rbg.; *scapularis* Rbg. *Entedon geniculatus* Hrt. *Pteromalus citrinus* Rbg.; *diadema* Rbg.; *semiclavatus* Rbg.; *muscarum* Wlk.; *puparum* Ns. *Torymus difficilis* Ns.; *pumilus* Rbg. *Eurytoma aciculata* Rbg. *Geniocerus capitatus* Rbg.; *erythrophthalmus* Rbg. *Hadroceras unispinosus* Rbg. Pla-

tygaster niger Wlk.; cecidomyiae Rbg.; nigripes Rbg.
Halticella pusilla Fbr.

Urophora solstitialis: Bracon luteator Mrsh.

C. Schmarotzer bei Orthopteren.

Blatta cricetorum: Brachygaster minutus Fbr. Entedon
Hagenowi Rbg. in Eierballen.

Heterogamia aegyptiaca: Evania appendigaster Fbr.; fus-
cipes Ill.

Mantis religiosa: Podagrion podagricus Wlk.; chalybaeus Rd.

D. Schmarotzer bei Neuropteren.

Chrysopa: Anacharis ensifera Rhd. Hemiteles aestivalis Gr.;
limbatus Gr.; areator Pz.; castaneus Tsch.; chrysopae Br.
Microgaster ultor Gr. Helorus ater. Thms.

Hemerobius: Ephialtes gracilis Schrk. Hemiteles aestivalis Gr.

Rhaphidia: Campoplex incidens Rbg.

Myrmecoleon: Cryptus myrmecoleontis Rd. Hybothorax
Graffi Rbg.

Phryganidenlarven: Agriotypus armatus Wlk.

Dieses Verzeichnis macht durchaus keinen Anspruch auf Vollständigkeit, es liefert nur die Ergebnisse eigener Zuchten und die wenigen Aufzeichnungen anderer Sammler. Bisher habe ich wenig Unterstützung von anderer Seite gefunden, trotzdem gewiß, besonders Schmetterlingssammler und -Züchter genug Ichneumoniden, aus den Puppen auskriechend, erhalten, diese aber als nutzlos, oft ärgerlich enttäuscht, wegwerfen, ohne zu bedenken, daß einem Arbeiter auf diesem Gebiete ein großer Gefallen erwiesen würde. Ich bitte deshalb bei vorkommenden Gelegenheiten, des guten Zweckes wegen, meiner zu gedenken.

Grünspan von den Nadeln zu entfernen.

Nach Berges Schmetterlingsbuch soll man den an den Insektennadeln haftenden Schimmel mit einem spitzen Messer abschaben. Zur Beseitigung aber von dem so lästigen Grünspan, der sich leider oft genug an Insekten und Insektennadeln festsetzt, benutze ich Salmiakgeist, mit dem ich die betreffenden Stellen einfach betupfe.

A. Jaenicke.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Entomologisches Jahrbuch \(Hrsg. O. Krancher\). Kalender für alle Insekten-Sammler](#)

Jahr/Year: 1908

Band/Volume: [1908](#)

Autor(en)/Author(s): Rudow Ferdinand

Artikel/Article: [Schmarotzer verschiedener Insekten 101-106](#)